

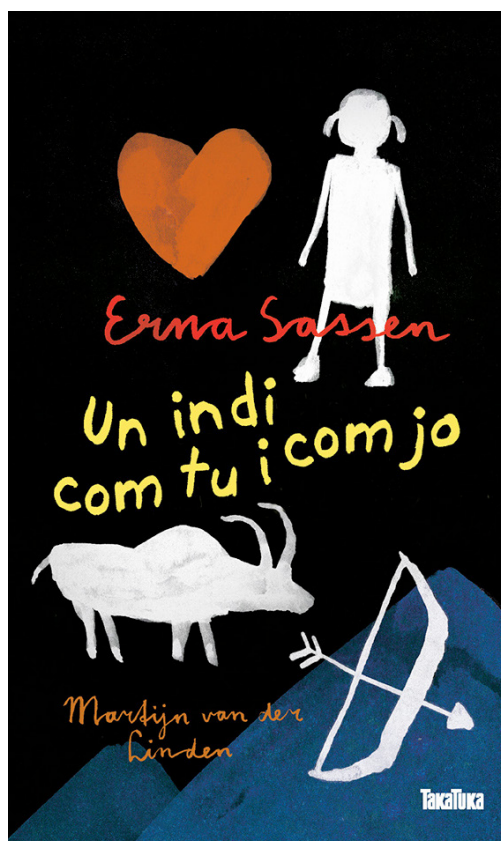
16è

premi
de literatura infantil
atrapallibres

2020 2021

Un indi com tu i com jo

Autora:
Erna Sassen
Editorial:
Takatuka

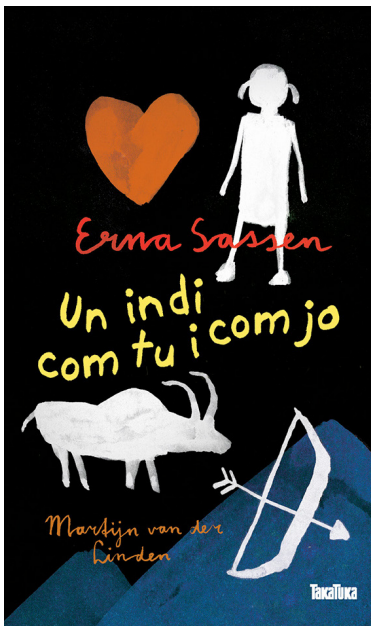

Obra finalista
de la categoria
de 10 anys

Guies per a la dinamització de les lectures que opten al premi

Autor/a de la guia: Montse Marcet

Un indi com tu i com jo

Autora: Erna Sassen

Il·lustrador: Martijn van der Linden

Traductor: Gustau Raluy

Títol original: *Een indiaana als jij en ik*

Lloc d'edició: Barcelona

Editorial: Takatuka

ISBN: 978-84-17383-46-6

Resum

En Boaz és un gran coneixedor dels indis americans, ha llegit molts llibres sobre ells, i quan a l'escola apareix l'Aisha, una nena de pell torrada trista i solitària que no parla el seu idioma, en Boaz té la certesa que és índia. Entre ells es teixiran unes complicitats que aniran estrenyent-se, malgrat saber que, en comptes de ser índia nord-americana, l'Aisha és siriana i la seva tristesa la porta ben aferrada a l'ànima. El treball conjunt que faran sobre els maies anirà omplint de dibuixos la narració, de la mateixa manera que ells dos s'aniran coneixent i comunicant.

En Boaz té la sort de trobar una amiga de debò amb qui pot compartir el que considera essencial, i està disposat a lluitar tot el que calgui per conservar-la quan el seu pare s'entesta que passi de curs i vagi a un altre més avançat, perquè això significaria deixar de veure la seva amiga i de compartir classe amb ella.

Breu informació sobre els autors

Erna Sassen

Erna Sassen va néixer el 26 d'abril de 1961 a Beverwijk (Holanda), i tot i que de jove volia ser metgessa i tractar malalties tropicals, va acabar estudiant teatre a Amsterdam i va treballar en diverses representacions, i també en obres pròpies.

L'any 2004 va publicar el primer dels seus llibres per a joves.

A l'Erna li agrada explicar històries que toquen la fibra sensible, almenys així ho fa a *Dit is geen dagboek* [Això no és un diari], en què relata la vida d'un adolescent la mare del qual s'ha llançat a la via del tren, o a *Er is geen vorm waarin ik pas* [No hi ha manera

que jo encaixi], protagonitzada per una noia a qui el món se li ensorra. No han estat traduïdes, de moment, al català.

Actualment viu a Haarlem amb el seu marit, un fill, una filla, un conill i un gat.

Martijn van der Linden

Martijn van der Linden va néixer a Zeeland (Holanda) l'any 1979. Va estudiar art a Rotterdam, on es va especialitzar en il·lustració.

Aviat va començar a treballar com a dissenyador editorial i il·lustrador de llibres per a nens.

Va guanyar el premi Woutertje Pieterse al millor llibre per a nens amb *Stem op de okapi*, amb l'escriptor Edward van de Vendel. Ha participat com a jurat a diversos concursos, com el Premi Max Velthuis per a nens. L'any 2017 va guanyar el premi Gouden Penseel per les il·lustracions de *Tangram gat* que aquí ha editat Ekaré.

Les il·lustracions d'aquest àlbum van estar exposades al Rijksmuseum d'Amsterdam aquell mateix any.

L'any 2018 va rebre el premi Vlag en Wimpel per les il·lustracions del llibre de Joukie Akveld *Van wie is die staart?* (Cua de qui?).

Van der Linden ha il·lustrat llibres de nombrosos escriptors holandesos, com Carli Biessels, Benny Lindelauf, Jan Terlouw o Annie MG Schmidt.

Alguns elements interessants de l'obra

Emocions a for de pell

Hi ha un ampli ventall de situacions on es mostren estats d'ànim, sentiments, emocions molt ben dibuixades i amb profusió de recursos, comparacions, metàfores... la por, l'enuig, la determinació, la valentia, l'avorriment, la ràbia, la incomprensió, la tristesa, l'alegria. Podem cercar-les i veure com es presenten i amb quines paraules es descriuen, i buscar altres opcions per fer-ho.

L'amistat com a eix de la història

Al principi se'ns presenta en Boaz, un nen solitari a qui li costa fer amics, però que quan coneix una nena nova a l'escola que ell creu que és índia sioux –cultura per la qual ell sent una gran passió– hi estableix un lligam que va creixent malgrat la dificultat de no compartir idioma. En diferents moments en Boaz descriu el que significa tenir una amiga de debò (p. 42, 84), però podem trobar mostres de la seva amistat per tota la narració.

La il·lustració

La presentació gràfica i les il·lustracions que acompanyen el text són un element narratiu més que combina disseny i il·lustració, i que omple la narració de petròglifs simulats que la complementen i reforcen. Per exemple, a la pàgina 82, quan en Boaz es posa a plorar, com a fons del text hi ha dibuixades llàgrimes que cauen, o a la pàgina 131 hi ha un dofí que destaca en la foscor. En podem trobar moltes més.

Tipus de narrador

Tenim un narrador extern observador que dona veu a en Boaz, de manera que només sabem què pensa aquest personatge. De la resta de personatges només en coneixem el que en Boaz sent o veu.

Els refugiats

Es descriu de manera molt clara el que significa fugir d'un país en guerra i també dels episodis de discriminació que pateixen els refugiats al país que els acull. La incomprensió del nen d'aquests fets fa que l'àvia els expliqui, i així tenim, doncs, la visió d'un adult explicant una situació complexa i trista de manera molt entenedora i amb delicadesa.

La por i el que estem disposats a fer per ser rescatats

Veiem la reacció d'en Boaz quan té por la nit que s'ha escapat de casa i se'n penedeix, i totes les coses que promet per tal que el vinguin a buscar i pugui tornar a la seguretat i escalfor de casa seva.

El cinema i altres referents

A l'àvia d'en Boaz li agrada molt la pel·lícula *Ballant amb llops* i n'hi ha deixat veure alguns fragments, perquè comenta que «no és una pel·lícula per a nens»; els podem oferir altres pel·lícules o narrativa com a exemple (la pel·lícula *L'últim mohicà*, els còmics de *Yakari*, la novel·la *Diari del tot verídic d'un indi a mitja jornada*).

Jugar amb el llenguatge

Al llarg de la narració trobem diversos jocs amb les paraules; per exemple, en Boaz fa rimes per

descriure l'Aisha (p. 12, p. 23), o juga a encadenar paraules que comencen per la lletra amb què acaba la paraula anterior (p. 63).

La simbologia de les plomes

En Boaz explica els significats que tenen les plomes per als indis sioux. Podem buscar els fragments on ho detalla i comentar també les que ell té al seu petit museu, amb els cartells que expliquen per què les hi han regalat. Tenim alguna cosa també nosaltres que associem a «premis» o trofeus per haver fet alguna proesa?

Quantes històries hi ha en aquesta narració?

Llegint amb cura, descobrim que a més de descobrir la història d'en Boaz coneixem també la de l'Aisha i la seva família i com van fugir d'un país en guerra. També coneixem la relació «tensa» que tenen el pare i l'àvia d'en Boaz, i el concepte que té aquesta mare del seu fill. De la mateixa manera, veiem el canvi d'actitud del pare d'en Boaz al llarg de la història i com aprèn, ell també, a escoltar el seu fill.

Possibles propostes per a una presentació suggerent de l'obra i la seva mediació:

- Demanem als alumnes que s'asseguin a terra, millor formant un cercle, i que s'instal·lin de manera còmoda. Els podem posar la música de Ballant amb llops, que potser coneixen, i iniciar la lectura d'un fragment que ens agradi especialment per presentar el personatge i la seva història.
- O també podem buscar imatges dels petròglifs indis, d'iconografia maia i de la ciutat de Palmira, a Síria, i presentar el llibre com un viatge per les tres cultures de la mà d'en Boaz.
- O, si volem una presentació més lúdica, podem confeccionar una diadema de plomes i ens la podem posar per presentar el llibre, explicant que coneixerem qui eren els indis sioux de la mà d'en Boaz i l'Aisha i llegint el fragment on parla de les plomes (p. 11-12).

Després de llegir

- Per no desvelar res de la trama, un cop l'hagin llegits tots podem mostrar imatges de la ciutat de Palmira abans i després del pas dels soldats i la guerra, per entendre el que li passa a l'Aisha.
- També podem proposar altres lectures que s'acostin a algun aspecte dels que tenim en la narració. Pot ser el tema de fugir de casa, els refugiats, els indis sioux i com viuen a les reserves, els nens solitaris, el fet d'enamorar-se d'una companya de classe... i veure les similituds i diferències. *Viatge a la fi del món* de Henning Mankell (nen que fuig de casa); *Train Kids* de Dirk Reinhardt

(viatge de fugida de Mèxic cap als Estats Units); *Diari del tot verídric d'un indi a mitja jornada* de Sherman Alexie (com viu un indi a la reserva); *La gran aventura de Marvin i James* d'Elise Borach (nen solitari) o *Un petó de mandarina* d'Eulàlia Canal (enamorar-se d'una companya de classe) poden ser alguns exemples, però segur que en trobarem més.

- Podem proposar fer rodolins com els que fa en Boaz inspirats en companys i companyes de classe.
- A la classe d'en Boaz, llegeixen un conte per inspirar-se i fer un treball manual. Podem mostrar algun àlbum que parli dels refugiats i intentar fer el mateix; per exemple, *On viuré?*, de Joven-tut; *La maleta*, de La Galera; *Un llarg viatge*, de Kalandraka, o *Akim corre*, de Lòguez. I podem comparar com ens expliquen les històries de maneres diferents: amb imatges, explicant-les en primera persona, amb narradors omniscients, adults, infants...

- Com us imagineu que és l'Aisha? Mirem un fragment de la pel·lícula *Ballant amb llops* per veure el personatge d'Ocell que salta i comentem si és com ens l'imaginàvem.

Mapa de preguntes per conduir una conversa literària al voltant d'aquesta obra:

---

1. Preguntes bàsiques

- Què us ha cridat especialment l'atenció d'aquest llibre?
- Heu trobat alguna cosa que no us ha agradat?
- Hi heu trobat res que us semblés estrany?
- Heu trobat alguna cosa que no havíeu vist mai en un llibre?
- Hi heu trobat res que us hagi agafat totalment per sorpresa?
- Us ha fet pensar en alguna altra història que hàgiu llegit abans?

2. Preguntes generals

- Quan vau veure el llibre, abans de llegir-lo, quin tipus de llibre vau pensar que seria?
- Què us va fer pensar-ho?
- I ara que ja l'heu llegit, és el que esperàveu?
- Hi ha alguna cosa que passi en aquest llibre que us hagi passat a vosaltres? Potser alguna vegada us heu fet amics d'alguna nena o nen que ha arribat nou a classe?
- En què és similar o diferent del que us va passar?
- El llibre us ha fet pensar que hauríeu d'haver fet alguna cosa diferent del que vau fer?

3. Preguntes especials

- On passa la història?
- És important on se situa? Podria haver passat igualment en qualsevol altre lloc? Us sembla que podia haver passat aquí mateix, a la vostra escola?
- Algun dels personatges us ha recordat algun amic o amiga que conegueu?
- Qui estava explicant o narrant la història? Ho sabem? Com ho sabem? Heu vist només el que veu en Boaz o també heu vist coses que veien altres personatges, com l'Aisha o l'àvia o els pares d'en Boaz?
- Com li explicaríeu a algú que no el coneix com és en Boaz? I l'Aisha?
- Quan estàveu llegint la història, heu sentit que estava passant en aquest moment o que ja havia passat i l'estava recordant?
- Si penseu en els adults que surten a la història (els pares d'en Boaz, l'àvia, la mestra d'en Boaz), creieu que l'autor els presenta d'una manera clara i que entenem com pensen?
- Creieu que la narració és lineal, o va endavant i endarrere quan explica el que va passar?
- Com creieu que és la relació que s'estableix entre en Boaz i l'Aisha?
- Amistat, solitud, enfrontar-se a les pors, els refugiats... aquests podrien ser alguns dels temes del llibre. Quin triaríeu vosaltres?
- Us semblen importants, els dibuixos que hi ha al llarg del llibre? Qui els ha fet? S'entendria igualment si no hi fossin? Us agraden?
- Heu descobert alguna religió que no coneixíeu?
- Quin paper tenen les plomes en aquesta història? Què signifiquen per a en Boaz?
- Alguna vegada us heu enfadat tant que heu volgut escapar-vos de casa?
- L'àvia d'en Boaz li explica per què la gent tira pedres a casa de l'Aisha, ja que ell no entén com poden fer aquestes coses. Us heu trobat algun cop amb una situació com aquesta?
- Us sembla que acollim bé els nens i nenes que venen d'altres països?
- Què creieu que significa el títol, ara que ja heu llegit el llibre?

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del Text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la Protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; per tant, aquest treball està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.